

VZGOJNI NAČRT

Osnovne šole Ledina

Ljubljana, 3. 10. 2019

KAZALO

1.	Namen in cilji Vzgojnega načrta OŠ Ledina	3
2.	Temeljne vrednote	4
3.	Vzgojna načela	5
4.	Sodelovanje šole in staršev	6
5.	Vzgojne dejavnosti šole	7
5.1.	Proaktivne, preventivne dejavnosti šole	7
5.1.1.	Na ravni šole	7
5.1.2.	Na ravni oddelkov	8
5.1.3.	Na ravni posameznika	9
5.2.	Svetovanje in usmerjanje	9
6.	Vzgojni postopki in ukrepi	11
6.1.	Vzgojni postopek	11
6.2.	Vzgojni ukrep	11
6.3.	Vzgojni opomin	13
7.	Pohvale, priznanja in nagrade	14
7.1.	Pohvale	14
7.2.	Priznanja	14
7.3.	Nagrade	15
8.	Pravila šole	16
9.	Spremljanje uresničevanja vzgojnega načrta	17
10.	Sprejem vzgojnega načrta	18

1. NAMEN IN CILJI VZGOJNEGA NAČRTA OŠ LEDINA

Vzgojni načrt šole je dokument, oblikovan v skladu s 60.d členom Zakona o osnovni šoli (v nadaljevanju ZOŠ), z namenom, da šola opredeli in določi vzgojno delovanje. Opredeljuje ravnanja, ki imajo predvsem preventivno edukacijsko vlogo, ter določa načine ravnanja in pravila, ki omogočajo optimalno dobro počutje vseh udeležencev vzgojno-izobraževalnega procesa. Delavci šole, učenci in starši razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju.

Naloge vzgojnega načrta izhajajo iz 2. člena istega zakona, ki določa cilje osnovnošolskega izobraževanja, iz štirih stebrov izobraževanja (Mednarodna komisija v okviru UNESCO – Delors, 1996):

Učiti se, da bi:

- vedeli,
- znali delati,
- znali živeti v skupnosti in drug z drugim,
- znali biti.

in iz vizije Osnovne šole Ledina:

Z več kot 160-letno tradicijo k odličnosti:

- z učenjem in prizadevnim delom do uporabnega znanja in razvoja vsestranske osebnosti ter do zmožnosti reševanja problemov, samooblikovanja odločitev in prevzemanja odgovornosti zanje;
- s preventivnim delovanjem, dobrim zgledom in izkustvenim učenjem do spoštljivih medsebojnih odnosov, strpnosti ter razumevanja in sprejemanja drugačnosti.

Temeljni cilji vzgojnega načrta naše šole so oblikovani na osnovi temeljnih človeških vrednot, spoštovanju moralnih norm in upoštevanju splošnega bontona. Uresničujemo jih v okviru rednega pouka, ostalih dejavnosti šole in projektov, ki jih na šoli izvajamo. Prav pri teh dejavnostih dobijo tudi učenci več možnosti, da v sproščenih in manj formalnih oblikah pokažejo, v kolikšni meri se vzgojna prizadevanja strokovnih delavcev odražajo v vedenju in dejavnosti učencev.

Glede na opažanja strokovnih delavcev šole, pripomb učencev in mnenja staršev, ki so bila izražena na roditeljskih sestankih, se opredeljujemo, da večjo pozornost namenjamo zlasti:

- razvijanju dobrih medsebojnih odnosov,
- preprečevanju in zmanjševanju nasilja med učenci,
- upoštevanju pravice vseh učencev, da se izobražujejo in osebno razvijajo skladno s svojimi danostmi,
- da učenci uresničujejo svoje pravice, a ne kratijo pravic drugim,
- razvijanju odgovornosti na področju učenja, odločitev in ravnanj.

2. TEMELJNE VREDNOTE

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in etična vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno in vredno truda. So vitalnega pomena za družbo, saj usmerjajo ravnanja ljudi.

Družbeno sprejete vrednote so zapisane v Ustavi RS, Zakonu o osnovni šoli, Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju v RS, konvencijah o človekovih in otrokovih pravicah, evropskih resolucijah o vzgoji in izobraževanju, poročilu Delorove komisije in drugih dokumentih.

Na OŠ Ledina si prizadevamo za razvijanje vrednot, ki izhajajo iz vizije šole, štirih UNESCO stebrov izobraževanja (Delors) in petih glavnih projektov na šoli – Unesco šola, Zdrava šola, Eko šola, Simbioza šola, Kulturna šola:

- samospoštovanje in medsebojno spoštovanje,
- poznavanje sebe in širjenje svojih zmožnosti,
- odgovornost za svoje delo in dejanja,
- skrb za odgovoren odnos do tuje in skupne lastnine,
- doslednost in vztrajnost pri uresničevanju dogovorjenega,
- znanje, kritično in samostojno razmišljanje, ustvarjalnost,
- upoštevanje različnosti, strpnost, prijateljstvo, sodelovanje,
- dobrodelnost in solidarnost,
- razvijanje medgeneracijskega sodelovanja,
- varnost in razvijanje občutka pripadnosti razredu/šoli,
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti,
- skrb za razvijanje kulture in ohranjanje kulturne dediščine,
- vzgoja za zdrav način življenja v zdravem okolju,
- vzgoja za okoljsko odgovornost.

Za uresničevanje vrednot v šoli in kasneje v življenju učencem z različnimi aktivnostmi predstavimo, kako upoštevanje vrednot vpliva na kakovost življenja posameznika in družbe.

Vrednote je potrebno doživljati v konkretnih situacijah vsakdanjega življenja in jih vedno znova aktualizirati. Mladi svoj vrednostni sistem vzpostavljajo v interakcijskih procesih. Pri tem sta pozitivna socialna klima in zaupanje med učenci in učitelji izjemno pomembni.

Šola vzgaja za vrednote z vsakodnevnimi praksami, z različnimi proaktivnimi dejavnostmi, v okviru projektov, ur oddelčnih skupnosti, dnevov dejavnosti in ob drugih priložnostih in pri tem vzgaja na vseh treh ravneh moralnega razvoja:

- za ravnanje v skladu s pravili, kar terja razvijanje sposobnosti doslednega spoštovanja pravil in dogovorov skupnosti,
- za poistovetenje, identifikacijo (pravil in vrednot se držim, ker mi je določena oseba všeč, zato jo posnemam – čustvena motivacija),
- za ponotranjenje, internalizacijo (stvari delam, ker sem vanje prepričan in so zame vredne, ker je tak naš skupni dogovor oziroma pravilo, in je to za vsako skupnost pomembno – notranja motivacija).

Učitelji in ostali delavci OŠ Ledina si prizadevajo, da bi v sodelovanju s starši, ki so primarno odgovorni za razvoj temeljnih človeških in družbenih vrednot pri svojem otroku, učencem omogočili, da v interakciji z drugimi razvijajo vrednote ter privzamejo pomen njihovega spoštovanja. K temu jih spodbujajo predvsem s svojim zgledom in ravnanjem.

3. VZGOJNA NAČELA

Vzgojne dejavnosti se nanašajo na vzpostavljanje prijetne, sproščene, spodbudne in ustvarjalne šolske in razredne klime ter na organizacijo in vodenje razreda.

Osnovni cilj je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne potrebe. Pomembno je, da se naučijo ustvarjanja tvornih socialnih interakcij in spoznajo, da ni vse odvisno od drugih in imajo tudi sami pomembno vlogo pri oblikovanju socialnega prostora ter vpliv na kvaliteto življenja.

Vzgoja na OŠ Ledina temelji na naslednjih načelih:

- oblikovanje varnega in spodbudnega okolja za razvoj in učenje,
- razvijanje strpnosti, sprejemanja drugačnosti in sodelovanja,
- skupno reševanje težav in dogovarjanje,
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznika in odnosov,
- zagotavljanje varnosti,
- zaupanje, spoštovanje učencev in vzajemno spoštovanje.

4. SODELOVANJE ŠOLE IN STARŠEV

Starši in šola vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole.

Starši sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju:

- **vzgojno-izobraževalnih dejavnostih šole,**

Na govorilnih urah, roditeljskih sestankih ali preko eAsistenta starši spremljajo napredek svojega otroka na učnem področju. Starši lahko sodelujejo pri dogovorih o načinih učne pomoči in/ali dodatnih dejavnostih. Na povabilo strokovnega delavca se lahko starši, glede na svojo strokovno usposobljenost, vključijo v izvajanje pouka, predstavitve dejavnosti ali pomagajo pri organizaciji pouka ali drugih dejavnosti izven šole.

- **vzgojnih dejavnostih,**

Na roditeljskih sestankih starši spremljajo vzgojne dejavnosti oddelka, po potrebi predlagajo spremembe in ravnajo v skladu z dogovori, ki so jih soglasno sprejeli. O dogajanju v oddelku poročajo na svetu staršev, kjer pomagajo pri oblikovanju skupnih dogovorov in rešitev. V dogovoru z razrednikom lahko starši neposredno in aktivno sodelujejo na urah oddelčne skupnosti (OS). Za učinkovitejše vzgojno ravnanje lahko starši obiskujejo predavanja za starše.

- **svetovanju in usmerjanju,**

Vzgoja učencev je učinkovitejša, če je vzgojno delovanje staršev in šole usklajeno še zlasti takrat, ko želimo spremeniti neželene ali celo škodljive oblike vedenja otrok. V takih primerih je potrebno medsebojno dogovarjanje za usklajeno delovanje, tako staršev kot strokovnih delavcev šole.

- **restituciji, povrnitvi škode,**

Učenci potrebujejo pomoč odraslih, da lahko uvidijo in razumejo svoje neprimerno vedenje ali škodo, ki so jo z njim povzročili. Če dobijo možnost, da lahko popravijo svojo napako oziroma povzročeno škodo, spoznajo, da se lahko s svojim vedenjem izkažejo tudi v pozitivnem smislu.

- **izvajanju vzgojnih ukrepov in izrekanju vzgojnih opominov.**

Da je vzgojni ukrep ali vzgojni opomin učinkovit, mora biti premišljen in sprejet tudi s strani staršev. Strokovni delavci šole skupaj s starši pripravijo individualizirani vzgojni program za učenca, ki potrebuje posebne vzgojne prijeme, da spremeni svoje vedenje.

5. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

5.1. PROAKTIVNE, PREVENTIVNE DEJAVNOSTI ŠOLE

Proaktivne, preventivne dejavnosti šole potekajo na več ravneh: na ravni šole, na ravni oddelkov in na ravni posameznika.

5.1.1. Na ravni šole

- a. Dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše, lokalno in širšo skupnost:
- Izvajanje razvojnih in drugih projektov šole in vključevanje v širše, tudi mednarodne projekte, kot priložnost za poglobljeno vzgojno delovanje in širjenje svojih zmožnosti (projekti v okviru Unesco šole, Zdrave šole, Eko šole, Simbioza šole, Kulturne šole, mednarodno sodelovanje z drugimi šolami in izmenjava učencev).
  - Humanitarne akcije kot prilika za učenje solidarnosti in sočustvovanja z drugimi. V ta namen na šoli sodelujemo v humanitarnih zbiralnih akcijah, katerih namen je pomoč vrstnikom po svetu in v domovini. Humanitarna akcija Ledinec Ledincu je na naši šoli že stalnica. Učenci in starši so prav za to humanitarno akcijo motivirani, saj so cilji jasno definirani, pri učencih pa se razvija sočutje in skrb za druge oziroma se učijo sprejeti pomoč, ko jo potrebujejo.
  - Prostovoljstvo. Šola je vključena v Slovensko mrežo prostovoljskih organizacij v okviru Slovenske filantropije. Prostovoljstvo je na šoli prisotno tudi v učni pomoči študentov prostovoljcev, staršev prostovoljcev in tudi učencev učencem.
  - Medgeneracijsko sodelovanje. Na šoli je 9 starostnih skupin učencev, ki se vsakodnevno srečujejo. Starejši učenci se učijo strpnosti do mlajših, sodelujejo v medrazrednih skupnih projektih – starejši učenci mentorji mlajšim ali pa jim zgolj pomagajo pri nekaterih opravilih – učenci višjih razredov nosijo malico učencem 1. in 2. razreda. Izven šole se učenci spoznavajo in srečujejo s starejšimi ljudmi, zanje kaj malega postorijo ali pa jim zgolj popestrijo dan. Učenci 1. razreda se povezujejo tudi z otroki iz bližnjega vrtca, jih povabijo na obisk v šolo ter zanje pripravijo program. Medgeneracijsko sodelovanje je tudi eden od temeljnih ciljev Simbioza šole.
  - Dan odprtih vrat šole oziroma osrednja prireditev Ledinec Ledincu. Je priložnost za popestritev šolskega utripa, za razvijanje kreativnosti in sodelovanja učencev na mnogih področjih, ravno tako pa za vključevanje staršev in drugih obiskovalcev v vzgojne dejavnosti šole.
  - Šolski parlament. Predstavniki oddelčnih skupnosti vsako leto razpravljajo na šolskem parlamentu o temi, ki je bila izbrana za letno temo državnega otroškega parlamenta. Izbrani učenci svoja mnenja in mnenja ostalih osnovnošolcev predstavijo na mestnem, regijskem in državnem otroškem parlamentu.
  - Sodelovanje z bolnišničnimi šolskimi oddelki. Učenci se ob skupnih projektih učijo sočutja in sprejemanja drugačnosti ter so pripravljene za male bolnike iz vse Slovenije tudi kaj prispevati s svojimi dejanji (nastopi ob različnih priložnostih).

- b. Timsko obravnavanje in reševanje problemov na šoli. K obravnavi in reševanju problema vedno pritegnemo vse posameznike ali skupine, ki so odgovorni za nastalo situacijo ali pa za njeno reševanje – razrednik, posamezni učitelji, učenec, učenci, starši, šolska svetovalna služba, vodstvo šole, zunanje institucije.
- c. Šola je vzgojno-izobraževalna inštitucija. Ob obsežnih učnih ciljnih predmetov se ne sme zanemarjati vzgojne funkcije pouka pri vseh predmetih in v vseh razredih. Z ustreznim vedenjem pri pouku in z boljšo medsebojno komunikacijo med vsemi udeleženci je podajanje in sprejemanje učne snovi učinkovitejše.
- d. Izobraževanje in ozaveščanje staršev. Vsako leto se lahko starši udeležijo predavanj za starše in tako dobijo priložnost, da z izbranimi strokovnjaki spregovorijo o vzgojnih izzivih sodobnega časa, izmenjajo mnenja z ostalimi starši ter oblikujejo stališča do pomembnih vzgojnih vprašanj in ravnanj.

5.1.2. Na ravni oddelkov

- a. V dogovoru s starši in s soglasjem sveta šole tedensko izvajamo razredno uro, ki traja 45 minut. Tako učiteljem razrednikom omogočamo ne le opravljanje zgolj nujnih administrativnih del, ampak imajo čas tudi za pogovore z učenci, za razreševanje problemov ter za medsebojno povezovanje in sodelovanje. Glede na konkretne potrebe posameznega oddelka razrednik skupaj z učenci in po potrebi s starši pripravi plan dela razredne skupnosti. Učenci skupno pripravijo razredna pravila šolskega reda.
- b. Pogovorne ure za učence. Če učenci vedo, da lahko sproti razrešijo manjše težave, poiščejo odraslega sogovornika. Tako je mogoče reševati probleme takrat, ko nastanejo in še niso prezahtevni za reševanje.
- c. Preventivne delavnice za učence.
- d. Izvajamo sorazredništvo od 1. do 9. razreda. S tem skušamo zagotoviti, da je učencem vedno na voljo oseba, ki je zanje še posebej zadolžena. Z ustrezno razdelitvijo nalog s področja razredništva še dodatno izboljšamo kvaliteto dela na vzgojnem področju.
- e. Sodelovanje razrednikov 6. razredov z bivšimi razredniki teh oddelkov. Prehod na predmetno stopnjo je za učence zahteven in pomeni veliko spremembo. S sodelovanjem razrednikov po vertikali lahko za učence omilimo morebitne prehodne težave.
- f. Sestanki oddelčnih učiteljskih zborov. Učiteljski zbor oddelka se sestane, ko se v oddelku pojavijo težave in zahtevajo enotno ravnanje vseh učiteljev ter iskanje ustreznih rešitev.
- g. Učna pomoč prostovoljcev ali sošolcev. Pridobivanje in usvajanje znanja ni enako zahtevno za vse učence. Ker se prav na tem področju učenci vsakodnevno potrjujejo, z učno pomočjo prostovoljcev omogočamo, da nekateri učenci premostijo učne težave pri enem ali več predmetih. Ko postanejo uspešnejši na učnem področju, so zadovoljnejši, kar se odraža tudi na vedenjskem področju.

- h. Krepitev pozitivne samopodobe. Ob vsesplošni krizi družbenih vrednot in poudarjeno storilnosti naravnosti šolskega sistema je zelo pomembno omogočiti učencem, da spoznajo svoje prednosti in sprejmejo pomanjkljivosti. Naučiti jih skušamo, da si glede na svoje zmožnosti postavljajo uresničljive cilje, katerih doseganje povečuje pozitivno motivacijo in boljše počutje.
- i. Neformalno druženje učiteljev, učencev in staršev posameznih oddelkov (razredne prireditve, izleti, pikniki ob koncu šolskega leta ...) prispevajo k občutku povezanosti in pripadnosti oddelku.
- j. Šole v naravi, ekskurzije in dnevi dejavnosti so prav posebna priložnost za socialno učenje in medsebojno spoznavanje.
- k. Razredni projekti. Učenci v njih zavzeto sodelujejo, naučijo se veščin timskega dela, sodelovanja in dogovarjanja. Te spretnosti bodo v prihodnosti potrebovali v osebem in poklicnem življenju.

5.1.3. Na ravni posameznika

- a. Dosledno obravnavanje rizičnih oblik vedenja pri posameznih učencih in skupinah z namenom uvida v nesprejemljive oblike vedenja in usmerjanje v iskanje sprejemljivih oblik vedenja v skladu z dogovorjenimi vrednotami.
- b. Pomoč posameznim učencem z učnimi težavami – razrednik, svetovalna služba, učenci, starši, prostovoljci.
- c. Sodelovanje v projektu pomoči za učence s specifičnimi učnimi težavami, v katerem sodelujejo tudi zunanji strokovnjaki.
- d. Skrb za učence s posebnimi potrebami. Delo s temi učenci učitelje in strokovne delavce spodbuja k iskanju novih metod in oblik dela, da učenci lažje premagajo svoje težave. Posebna pozornost je namenjena krepitvi dobre samopodobe teh učencev in razvijanju njihovih močnih področij. Z ustreznim vključevanjem sošolcev se vsi učenci učijo sprejemati drugačnost in jo spoštovati.
- e. Skrb za nadarjene učence. Prizadevamo si za iskanje možnosti, da bi nadarjeni učenci dobili v okviru pouka, šolskih in občolskih dejavnostih možnosti za razvoj svojih potencialov na intelektualnem, športnem, umetniškem in socialnem področju.

5.2. SVETOVANJE IN USMERJANJE

Je pomemben del vzgojnega delovanja in ima predvsem preventivno funkcijo.

- a. Preventivne delavnice za učence vodijo učitelji, šolska svetovalna služba in zunanji sodelavci.
Preko njih se učenci učijo socialnega vedenja, v interakciji z drugimi spoznavajo svoje potrebe in potrebe drugih, svoja vedenja, čustvovanja in delovanja.
V 1. triadi je poudarek na pridobivanju socialnih veščin: Igrati se, Biti pozitiven, Deliti z drugimi, Spoznavanje in učenje osnovnega bontona.
V 2. triadi usvajajo socialne veščine: Kako ravnati s spori in nestrinjanji, Šolska mediacija, Kako ravnati z negativnimi čustvi – Ukrotimo tigra, Učimo se učiti – pridobivanje veščin samostojnega učenja.

V 3. triadi pridobivajo veščine za reševanje težav, seznanjajo se z negativnimi posledicami rizičnega vedenja: kajenje, pitje alkohola, uporaba drog, rizično spolno vedenje. Dobijo spodbude za zdrav način življenja in se učijo dobre komunikacije.

- b. Svetovanje v težavah je namenjeno skupini učencev ali posameznikom, kadar le-ti potrebujejo večjo skrb in pozornost. Izvajajo ga posamezni učitelji, zlasti razredniki, v večji meri pa se vključuje tudi svetovalna služba. Kadar je potrebno, k svetovanju povabimo še starše, v posameznih primerih pa tudi zunanje strokovnjake oziroma institucije. Timsko delo je še zlasti pomembno, kadar je potrebno za posameznega učenca oblikovati individualizirani vzgojni program.
- c. Profesionalno svetovanje in usmerjanje je namenjeno zlasti učencem, delno tudi staršem. Učence navajamo na prevzemanje odgovornosti za svoje znanje in odločanje za nadaljevanje šolanja in izbiro poklica.

6. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

K uresničevanju vzgojnega delovanja šole in upoštevanju pravil šolskega reda pripomorejo strokovni delavci s svojim ravnanjem in osebnim zgledom, pri čemer k sodelovanju povabijo tudi starše.

6.1. VZGOJNI POSTOPEK

Vzgojni postopek omogoča učencu soočenje z napako, pripomore k uvidu vzroka za lastno ravnanje in je priložnost za učenje, napredek in spremembo. Omogoča, da učenec napako popravi.

Vzgojni postopek (razgovor) vodi učitelj, razrednik ali svetovalna delavka.

Pogovori se zapišejo, realizacijo dogovorov spremlja oseba, ki je razgovor vodila, ali razrednik.

Vzgojno delovanje učiteljev in ostalih strokovnih delavcev zajema:

- seznanjanje učencev s sprejetimi vrednotami,
- seznanjanje učencev s pravili,
- pogovor z učenci z namenom svetovanja in uvida,
- mediacija z učenci z namenom boljšega razumevanja odgovornosti za ravnanje,
- mentorstvo pri medvrstniški mediaciji,
- uvajanje načel restitucije v primerih kršenja pravil in povzročitve škode.

Načela restitucije so:

- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno škodo (bolečino ...).
- Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Omogoča (promovira) pozitivno vedenje, poudarja vrednote ter ne vzpodbuja obrambnih vedenj, kot je kritika, in kazni.

6.2. VZGOJNI UKREP

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano s priložnostmi za učenje in spreminjanje vedenja.

Uporabljajo se:

- ko učenci zavračajo samopresojo, svetovanje in usmerjanje,
- niso pripravljeni upoštevati potreb in pravic drugih,
- ponavljajo kršitve šolskih pravil in dogovorov,
- ko so bili predhodno izvedeni vzgojni postopki.

Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- Sprememba sedežnega reda.
- Pisno obvestilo (podpis) staršem v beležko, obvestilo po e-pošti ali ustno obvestilo staršem po telefonu; vse z namenom, da se starši z otrokom doma pogovorijo in sklenejo dogovor glede otrokovega ravnanja v prihodnje.
- Opravljanje koristnih del (pospravljanje jedilnice, čiščenje in pospravljanje okolice šole, delo v šolski knjižnici, pomoč hišniku, urejanje učilnice po končanem pouku, urejanje garderobnih omaric ...).
- Podaljšanje rediteljske obveznosti ali določitev dodatnega dežurstva.
- Povračilo škode v materialni obliki (nadomestilo) ali s plačilom povzročene škode.
- Priprava plakata, referata ali pisnega razmišljanja na določeno temo (lahko tudi predstavitev le-tega na uri oddelčne skupnosti).
- Pomoč učencem (sošolcu) pri šolskem delu (učenju).
- Opravičilo sošolcu, učitelju, delavcu šole ...
- Začasen odvzem naprav ali predmetov, s katerimi učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka.
- Izločitev učenca od pouka, kadar s svojim neprimernim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom (asistenca).
- Razgovori učencev (in staršev) pri razredniku.
- Svetovalni razgovori (učencev in staršev) pri svetovalni službi.
- Pogovor učencev (in staršev) z ravnateljem ali pomočnikom ravnatelja.
- Ukinitve nekaterih pravic, ki so povezane s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, nadstandardnim programom ...
- Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ni pri pouku.
- Zadržanje po pouku v zvezi z reševanjem problemov.
- Dodatno spremstvo strokovnega delavca na dnevih dejavnosti, prireditvah, ekskurzijah, taborih, šolah v naravi ipd.
- Prepoved udeležbe na dnevih dejavnosti, prireditvah, ekskurzijah, taborih, šolah v naravi ipd. za učenca, ki pogosto ogroža varnost in ne upošteva navodil (učencu se pripravi nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli).
- Ustni opomin razrednika.
- Ustni opomin razrednega učiteljskega zbora.
- Ustni opomin učiteljskega zbora.

Šola o uporabi vzgojnega ukrepa obvesti starše učenca. Z njimi se pogovori o kršitvi pravil, posledicah in možnih načinih reševanja težav. Če starši odklonijo razgovor, odklonitev ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa. Šola vodi zapise o razlogih za uporabo vzgojnih ukrepov in njihove učinkovitosti.

Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev, ki se navezujejo na: izbiro oblike izobraževanja, izbiro učnega jezika v skladu z zakonom, varstvo pravic manjšin, pravico do dopolnilnega izobraževanja, pravice romske skupnosti, pravice obveznega osnovnošolskega izobraževanja tujih državljanov, izobraževanja učencev v bolnišnici, izobraževanja nadarjenih učencev, izobraževanja učencev s posebnimi potrebami, izobraževanja učencev z učnimi težavami in pravice do zdravstvenega varstva učencev.

Prav tako z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravice do: obiskovanja pouka, pridobitve pravice do statusa športnika ali umetnika (možen je kasnejši odvzem ali mirovanje), z zakonom omogočene oprostitve sodelovanja pri posameznih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela, upravičenih izostankov od pouka, pravice do prešolanja, z zakonom omogočene pravice do podaljšanja statusa učenca, z zakonom omogočene pravice do brezplačnega prevoza in pravice do vsaj enega obroka hrane v času bivanja na šoli.

6.3. VZGOJNI OPOMIN

V skladu s 60.f členom Zakona o osnovni šole se učencu lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.

Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

Šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:

- če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ali
- če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

7. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev predlagajo: oddelčne skupnosti in skupnost učencev šole, razrednik, drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, ravnatelj ali starši.

7.1. POHVALE

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni. Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo več mesecev ali celo šolsko leto.

Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca. Mentor podeljuje pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev ali skupnosti učencev šole,
- nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- zastopanje šole v širši javnosti,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za delo šole.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

7.2. PRIZNANJA

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja se izrekajo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

7.3. NAGRADE

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolskega leta na slavnosten način.

8. PRAVILA ŠOLE

Hišni red in Pravila šolskega reda pripomorejo, da se normalno odvija pouk in ostale dejavnosti. Pri učencih se poveča občutek varnosti, odrasle pa pravila zavezujejo k enotnemu in usklajenemu delovanju.

Hišni red OŠ Ledina določa podrobnosti v zvezi s poslovanjem šole, in sicer:

- območje šole in površine, ki sodijo v šolski prostor,
- poslovni čas in uradne ure,
- uporabo šolskega prostora,
- organizacijo nadzora,
- ukrepe za zagotavljanje varnosti,
- vzdrževanje reda in čistoče,
- hišni red na bolnišničnih šolskih oddelkih.

Pravila šolskega reda temeljijo na vzgojnem načrtu šole in natančneje opredeljujejo:

- dolžnosti in odgovornosti učencev,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- organiziranost učencev,
- opravičevanje odsotnosti ter
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

Hišni red in Pravila šolskega reda sta samostojna dokumenta in sta prilogi Vzgojnemu načrtu šole.

9. SPREMLJANJE URESNIČEVANJA VZGOJNEGA NAČRTA

Za uresničevanje vzgojnega načrta je odgovoren ravnatelj šole, ki tudi določi načine in metode spremljanja. Pri tem sodelujejo strokovni delavci šole, učenci in starši.

Strokovni delavci:

V okviru strokovnih aktivov, na pedagoških konferencah in drugih sestankih poročajo o uspešnosti dela, predlagajo morebitne spremembe in dopolnitve.

Učenci:

Na urah OS učenci v skladu z vzgojnim načrtom šole oblikujejo razredna pravila in dogovore. Predstavniki učencev oddelčne skupnosti o dogajanju v razredu poročajo na sestankih šolske skupnosti ter sošolcem posredujejo sprejete sklepe teh sestankov. Predstavniki učencev sodelujejo tudi na sestankih, ki potekajo v okviru projektov šole.

Starši:

Na roditeljskih sestankih, drugih oblikah srečanj in na svetu staršev dajejo pobude in predloge za izboljšanje vzgojnega delovanja.

10. SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt Osnovne šole Ledina je Svet šole sprejel dne 2. 10. 2019.

Z začetkom veljavnosti tega Vzgojnega načrta preneha veljati Vzgojni načrt številka 42/2009 z dne 28. 5. 2009.

Vzgojni načrt Osnovne šole Ledina se začne uporabljati z dnem 3. 10. 2019.

Številka: 007-887/2019

Predsednica Sveta šole:
Mojca Topić

Ljubljana, dne 3. 10. 2019